

Isabel Corthier: Leven als Nomaden

► door: Luc Peeters

portfolio

Vier hoog brengt de trap mij naar een uitzicht op de Schelde en de ondergaande zon. Zwaar-geladen binnenschepen varen geluidloos voorbij. Op het Galgenweel, aan de andere kant van de rivier, dobberen Optimist-bootjes estafettes. 'Dat ga ik binnenkort ook doen', zegt Isabel Corthier. 'Leren zeilen: dat heb ik al lange tijd willen doen.'

Moderne Nomaden •
 'We wonen hier tijdelijk', vertelt Isabel. 'Elke keer wanneer we naar België komen, vinden we wel iets. Soms is het een mooi en groot appartement, soms is het een studentenkamer die we voor een tijdje kunnen huren. Deze keer hebben we geluk. Ze wijst naar de gitaar en de partituren op de lounge sofa die zo groot is als een eiland. 'Nu ben ik bezig met gitaarlessen. Heb ik ook altijd willen doen. Het leven is één avontuur. Je moet alle kansen grijpen die je krijgt.'

Architectuur •
 We kijken samen naar de gerenoveerde vismijn aan de achterkant van het appartement. 'Prachtig gedaan, hé', zegt Isabel. 'Esthetiek in al zijn vormen kan ik enorm waarderen. Van opleiding ben ik architecte. Ik heb het ook voor verhoudingen gekregen. Vijf jaar gestudeerd en dan drie jaar stage gelopen, waarna ik bij verschillende architecten gewerkt heb, waaronder bij Bob Van Reeth. Mijn eigen huis heb ik helemaal verbouwd, maar gaandeweg ervaar ik dat dit niet mijn ding was. Het sociale aspect miste ik. Ik ben zo graag onder de mensen.'

'Puur uit hobby, zonder enige ambitie om er verder iets mee te doen, ben ik begonnen aan de opleiding fotografie in avondschool. Nooit dacht ik er toen aan dat ik geld zou kunnen verdienen met fotografie. Moet ik erbij zeggen dat mijn ouders mij helemaal niet steunden toen ze zagen welke kant het opging?'

Dublin •
 'In de hoop dat de job me daar beter zou bevallen en ook omdat ik dacht dat de mensen er zoveel warmer zijn, ben ik naar Dublin gegaan om er een deel van mijn architectuurstage te lopen. Gewoon voor de fun kocht ik me een Fuji Instax camera waarmee ik foto's ging maken van de mensen op straat, vooral dan in de Temple Bar uitgangsbuurt. Tot mijn grote verbazing kon ik daar pakken geld mee verdienen. Het klikte telkens opnieuw tussen mij en de mensen die zich lieten fotograferen. De mensen kenden me als de 'polaroid photographer'. Dit bracht me op het idee om professioneel iets met fotografie te gaan doen. Ondertussen werkte ik als assistent-curator bij een kunstgalerij in Dublin. Ik hielp mee tentoonstellingen opbouwen, organiseerde de verzekeringen en regelde de transporten. Maar met die foto's dacht ik: 'Dit ligt mij!' Soms ben ik buiten gegooid of duwde iemand zelfs zijn sigaret in mijn hand die ik uitgestoken hield om het geld te ontvangen, maar toch wist ik het; hiermee wilde ik verder. Vanaf het begin dat ik een website had dacht ik: 'Ik wil internationaal gaan.' Vandaar die .com achter mijn naam in plaats van .be. Ooit heb ik wel eens gedroomd van een grote industriële studio, maar vanaf het begin wist ik dat de WERELD mijn plek was. Ik wilde vrij zijn om te komen en te gaan waar en wanneer ik wilde. Ik wilde zeker niet gebonden zijn door financiële verplichtingen. Die leggen een enorme druk op je. Spijtig genoeg kan je daar als professionele niet omheen.'

'Niets is mooier dan van uw passie uw beroep te kunnen maken. Ik ben hier in Antwerpen begonnen bij studio Photology. Gedurende drie jaar heb ik die zaak mee vorm gegeven. Daar heb ik heel hard geleerd dat zo'n studio héél veel kopzorgen met zich meebrengt. Ik deed er vooral de huwelijken, altijd met heel veel plezier, maar tegelijk groeide het besef dat ik geen eigen studio wou. Alhoewel de zaak niet van mij was, kwamen de mensen soms speciaal voor mij om hun reportage vast te leggen. Plots besef je dan dat je iets KUNT.'

In modiefotografie ben ik niet geïnteresseerd omdat het geen echte wereld is. Ik heb enorm veel bewondering voor de mensen die dat doen; ik apprecieer mooie dingen, maar ik hou meer van de contacten met GEWONE mensen. Die wil ik via de fotografie een meerwaarde geven. De beleving van de shoot zelf moet een aangenaam gebeuren zijn. Dat is eigenlijk mijn mission statement.'

Artsen Zonder Grenzen •
 'Ik heb een fantastische man ontmoet, Stephan. Hij is antropoloog én knap,' lacht Isabel luid. 'Ondertussen zijn we getrouwd. Hij vertrok met Artsen Zonder Grenzen voor negen maanden naar Burundi in Afrika, en ik ben hem daar gaan bezoeken. Aan Artsen Zonder Grenzen vroeg ik de toestemming om er te fotograferen. Ze waren zo enthousiast over de beelden dat ze die meteen gebruikten voor de cover van hun tijdschrift. De andere foto's werden afgedrukt bij een artikel. Tijdens het maken van de foto's dacht ik voortdurend: 'Dit is het! Dit is fantastisch. Dit is wat ik wil doen.' Die indruk werd alleen maar versterkt toen de beelden achteraf ook nog eens zo gewaardeerd werden. Ik was zo enthousiast dat ik besliste om voor Artsen Zonder Grenzen te gaan werken. Pas op: dat kan niet zo maar. Je moet er ingangsproeven voor afleggen. Omdat ik architecte ben en ook ervaring had in die kunstgalerij kwam ik in aanmerking om de logistiek te doen.'

'Tijdens mijn eerste missie werkte ik vier maanden als logistieke kracht op Haïti. Dat was één jaar na de aardbeving. Er heerste toen een epidemie van cholera. Ik heb daar heel hard gewerkt en had nauwelijks tijd om foto's te maken.'

Cultuurshock •
 'Een cultuurshock heb ik eigenlijk nooit ervaren, behalve dit jaar toen ik naar India ging. Armoede zie je in alle landen in Afrika en Azië, maar daar is een soort gelijkheid en een solidariteit die je in India niet vindt. Daar is er een groot contrast tussen arm en rijk, helemaal geen solidariteit en ook geen levensvreugde. De onrechtvaardigheid zit er ingebakken in het kaste-systeem. Dat zuivert het geweten. Het is gewoon het lot, de voorbestemdheid, en daar moet je niet tegenin gaan. We mogen een andere cultuur niet veroordelen omdat die anders is. Een cultuur krijg je mee als kind. Het bepaalt uw ethisch gedrag, maar voor ons blijft het moeilijk om te zien hoe onverschillig en achteloos in India wordt omgegaan met armoede en menselijk lijden.'

'Ik werk graag samen met andere culturen. Ik wil hun energie voelen. In mekaar's ogen kijken en begrijpen 'Wij zijn hetzelfde', dat is fantastisch! Het is zo'n mooie wisselwerking. Ik kan mijn job niet doen zonder hen, en zij worden beter door het werk dat ik doe.'

'Een cultuurshock krijg ik telkens wél wanneer ik terug in België kom. Het individualisme hier en het overaanbod in de supermarkt komen dan hard aan. Wat me ook opvalt is het verdwijnen van de kleine ondernemer: de kruidenier, de fotograaf,... het straatbeeld wordt kleurlozer, meer afgevlakt. Hier geldt: 'Ieder voor zich!' Wij Belgen zijn niet extreem egoïstisch maar we zitten in een hard systeem waar je extreem moet presteren om mee te kunnen. Je kan het je hier niet permitteren om arm te zijn, want dan val je echt uit de boot.'

Fistula •
 'In 2012 en 2013 heb ik acht maanden in Zuid-Soedan gewerkt, samen met mijn man. Ik deed de logistiek maar in mijn vrije uren maakte ik opnames van de plaatselijke Dinka-bevolking, de grootste stam van Zuid-Soedan. Tijdens een missie draag ik twee petten: enerzijds verzorg ik de logistiek en anderzijds werk ik als fotografe. Zo heb ik een project rond 'fistula' gefotografeerd. Dat is een medische aandoening bij vrouwen: ze zijn incontinent geraakt door hun zwangerschap. Artsen Zonder Grenzen heeft gedurende twee maanden een chirurg laten komen die 46 vrouwen heeft geopereerd. De behandeling van fistula is één van de specialiteiten van Artsen Zonder Grenzen. Voor die campagne heb ik de beelden gemaakt. Zij worden nu gebruikt in Duitsland om aan fundraising te doen.'

'Mijn fotografie behelst eigenlijk twee types beelden. Enerzijds zijn er de actiebeelden. Zo heb ik bijvoorbeeld één vrouw gedurende de hele behandeling van de fistula gevolgd. Anderzijds maak ik portretten. Dan spreek ik de mensen aan en vraag hun of ik hen even mag fotograferen.' De nabewerkingen doe ik uitsluitend in Lightroom. Dan gaat het vooral om doordrukken en tegenhouden, net zoals dat vroeger gebeurde in de donkere kamer. In de commerciële studio gebruikte ik vroeger vaak Photoshop om mensen te 'corrigeren'. In dit soort beelden past het echter niet dat ik iemand ga 'pimpen'. Ik wil hen zo puur mogelijk op de foto.'

'Momenteel werk ik als fotografe ook voor andere ngo's: Caritas, Trias, Vredeseilanden, Louvain Coopération en Ondernemers voor Ondernemers. Deze sturen mij uit als fotograaf met een heel duidelijk omschreven opdracht: 'Maak voor ons campagne-beelden met een heel duidelijke boodschap.' Ze moeten een positieve uitstraling hebben. Daarom zie je op die foto's veel lachende mensen. Anderzijds moeten de foto's ook de situatie laten zien zoals ze echt is. Voor deze foto-opdrachten word ik gewoon betaald. Mijn zwart/wit-foto's zijn voornamelijk vrij werk. Vorig jaar heb ik er op een tentoonstelling veel van verkocht. De opbrengst ging naar een goed doel. Mijn fotowerk is tweeledig: ik wil de mensen die ik ter plaatse fotografeer een meerwaarde geven. Daarnaast wil ik via mijn foto's geld inzamelen om de mensen een betere toekomst te geven. Mijn fotografie is meer dan een job of een artistieke expressie. Het is een roeping.'

Moderne Nomaden •
 'Dit is helemaal in harmonie met mijn leven. We zijn niet vastgeroest op één plek. We zijn moderne nomaden die altijd onderweg zijn en altijd ergens tijdelijk hun tenten opslaan. Wij behoren tot de wereld, niet tot een klein stukje ervan. Als we dit verder kunnen blijven doen zoals nu, dan zijn we heel gelukkige mensen. Eén van mijn dromen is een documentaire fotograferen rond één thema: een tijd lang, eventueel samen met mijn man of met een andere reporter, heel diepgaand rond één thema werken, net zoals Lieve Blancquaert dat gedaan heeft rond 'Birth'. Nu mis ik soms de tijd om met mensen een dieper gesprek aan te gaan. Maar met mensen die je niet verstaat heb je vaak een hele respectvolle band. Alleen met gebaren moet je jezelf duidelijk proberen te maken. Het gevolg is ook dat je vaak meer plezier maakt met mensen wiens taal je niet spreekt. We lachen wat af, hoor!' (lacht)

'Mijn man zit momenteel in de Centraal-Afrikaanse Republiek. Het is daar niet veilig. Er is een genocide bezig. Eerlijk gezegd zal ik blij zijn wanneer hij heelhuids terug thuis zal zijn. Vier maanden zonder hem is heel lang. Normaal gezien kunnen we Skypen, maar waar hij nu zit lukt dat niet. Dat is heel hard. Ik zit hier op een prachtig appartement, met een wonderlijk zicht over de Schelde, maar de eenzaamheid die ik 's avonds ervaar wanneer mijn vrienden terug naar huis zijn, die is toch wel zwaar voor mij.'

Samen kijken we over de rivier. Een paars-roze nevel trekt een streep onder een mooie lentedag. Leonard Cohen zingt 'Your famous blue raincoat was torn at the shoulder.' Isabel mijmert: 'Stephan en ik vertrouwen elkaar. We gunnen het mekaar ook om dit werk te mogen doen. Het is dankzij hem dat het beste in mij naar boven is gekomen. Hij is mijn soulmate. 'k mail hem elke dag, maar ik mis hem zo.'

www.isabelcorthier.com